

Program ochrony powietrza

Sejmik Województwa Łódzkiego [Uchwałą Nr XXXV/690/13](#) z dnia 26 kwietnia 2013 r. określił Program ochrony powietrza dla strefy w województwie łódzkim w celu osiągnięcia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego i poziomu docelowego benzo(a)pirenu zawartego w pyłe zawieszonym PM10 oraz działań krótkoterminowych. Nazwa strefy: strefa łódzka. Kod strefy: PL1002. Zmiany tej uchwały dokonano w uchwale [Nr XLII/778/13](#) z dnia 25 listopada 2013r. oraz w uchwale Nr [LIII/945/14](#) z dnia 28 października 2014r. Termin zakończenia realizacji programu określony został na rok 2020.

Programem tym objęty jest także teren miasta Piotrkowa Trybunalskiego w celu zmniejszenia poziomów stężeń pyłu zawieszonego PM10 i pyłu zawieszonego PM2,5 do poziomów dopuszczalnych oraz zmniejszenia poziomów stężeń benzo(a)pirenu (jako wskaźnika wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych), zawartego w pyłe zawieszonym do poziomu docelowego.

Elementem programu jest Plan działań krótkoterminowych, służący ograniczaniu skutków i czasu trwania ewentualnemu zanieczyszczeniu powietrza.

Głównymi kierunkami działań w zakresie ochrony powietrza wyznaczonymi w Programie jest ograniczenie emisji m.in. powierzchniowej pochodzącej z sektora komunalno - bytowego i działalności gospodarczej liniowej (komunikacyjnej) i punktowej pochodzącej z działalności gospodarczej, a ponadto także usprawnienie systemu gospodarki odpadami komunalnymi, edukacja ekologiczna oraz właściwe planowanie przestrzenne.

Według raportów WHO - Światowej Organizacji Zdrowia pył zawieszony PM10, a w szczególności jego najdrobniejsze frakcje o średnicy do 2,5 µm, z uwagi na ich zdolność przenikania do pęcherzyków płucnych są jednym z najbardziej szkodliwych dla zdrowia człowieka zanieczyszczeń powietrza.

Pył zawieszony może zawierać substancje toksyczne takie jak wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne WWA (m.in. benzo(a)piren), metale ciężkie oraz dioksyny i furany.

Nawet krótkotrwała ekspozycja na wysokie stężenia tego zanieczyszczenia jest niebezpieczna i może stanowić przyczynę nieprawidłowości w funkcjonowaniu układu krążenia i oddychania, takich jak: skurcz oskrzeli i zaburzenia mechaniki oddychania, upośledzenie funkcji nabłonka oddechowego i zmniejszenie odporności układu oddechowego na infekcje, choroby niedokrwienne serca, zaburzenia rytmu i przewodzenia, niewydolność krążenia, alergie i in.

Nasilenie objawów zależy w dużym stopniu od stężenia pyłu w powietrzu, czasu ekspozycji, dodatkowego narażenia na czynniki pochodzenia środowiskowego oraz zwiększonej podatności osobniczej (dzieci i osoby w podeszłym wieku, współwystępowanie przewlekłych chorób serca i płuc). Ponieważ pewne składniki pyłów mogą przenikać do krwioobiegu, dłuższe narażenie na wysokie stężenia pyłu może mieć istotny wpływ na przebieg chorób serca (nadciśnienie, zawał serca) lub nawet zwiększać ryzyko zachorowania na choroby nowotworowe, szczególnie płuc.

Zawarty w pyłe benzo(a)piren wykazuje małą toksyczność ostrą, za to dużą toksyczność przewlekłą, co związane jest z jego zdolnością kumulacji w organizmie. Związki te mają udowodnione właściwości kancerogenne (rakotwórcze) i mutagenne (powodujące mutacje genetyczne, co oznacza, że reagują z DNA).

Źródłem emisji pyłu zawieszonego PM10 są źródła spalania paliw stałych (węgiel, drewno), ruch drogowy (ścieranie opon, kurz uliczny), kurz powstający podczas prac budowlanych, czy ze

składowiska materiałów sypkich, instalacje związane z rolnictwem, głównie hodowlane.

Za przekroczenia poziomów dopuszczalnych pyłu zawieszonego PM10 i poziomu docelowego benzo(a)pirenu zawartego w pyłe zawieszonym PM10 w Piotrkowie Trybunalskim odpowiedzialna jest głównie emisja powierzchniowa pochodząca ze spalania węgla w paleniskach i kotłowniach domowych (tzw. niska emisja).

Najbardziej klasycznym objawem niskiej emisji jest smog. Przyczyną powstawania niskiej emisji jest używanie przestarzałych pieców, stosowanie opału o niskiej jakości oraz groźne zjawisko spalania odpadów.

W ramach państwowego monitoringu powietrza Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi prowadzi pomiary stężeń substancji w powietrzu. Wyniki i prognozy dotyczące Piotrkowa Trybunalskiego dostępne są pod adresem:

http://www.wios.lodz.pl/Piotrkow_Trybunalski,146

Dla strefy łódzkiej określony został także Program ochrony powietrza w celu osiągnięcia poziomu docelowego ozonu przyziemnego uchwałą Sejmiku Województwa Łódzkiego [Nr XLIII/797/13](#) z dnia 17 grudnia 2013r. Termin zakończenia realizacji programu określono na rok 2015. Podstawowymi kierunkami działań w celu zmniejszenia stężeń ozonu do poziomu docelowego jest ograniczenie emisji liniowej (komunikacyjnej), emisji powierzchniowej z sektora komunalno-bytowego, emisji punktowej i powierzchniowej z działalności gospodarczej, edukacja ekologiczna i promocja oraz planowanie przestrzenne głównie w zakresie reorganizacji układów komunikacyjnych, wyznaczenia stref przemysłowych i zabudowy mieszkaniowej z uwzględnieniem kierunku napływu mas powietrza.

Krajowe prognozy krótkoterminowe zanieczyszczenia powietrza ozonem dostępne są pod adresem:

<http://powietrze.gios.gov.pl/gios/forecast/ozone/country>